

Tema 7

Velfærd

Eksamens-synopsis i samfundsfag

Ordet synopsis bruges om en kort skriftlig beskrivelse af handling og pointe i et skuespil eller en film. Inden et filmselskab skyder penge i et projekt præsenteres de for en synopsis. Først når den er godkendt udarbejdes der et egentligt manuskript.

Synopsis kan også betegne et skriftligt oplæg til en (eksamens)opgave.

En synopsis skal uddybes mundtligt, og i eksamenssammenhæng efterfølges af en samtale med en censor og eksaminator.

Taksonomi i samfundsfag

Ved eksamen i samfundsfag B gives der mindst 24 timers forberedelse til udarbejdelse af synopsis. Den skal udarbejdes på grundlag af det udleverede bilagsmateriale, fagets pensum og materiale fundet i forberedelsestiden.

Eksaminationstid: 30 minutter – heraf anvendes ca. 5 minutter til votering.

Ved eksamen skal der belyses en eller flere samfundsfaglige problemstillinger på tre niveauer:

Redegør

Det betyder, at der skal gives en saglig og neutral redegørelse for temaet og enkelte kilder i den sag man vil undersøge. En redegørelse er ikke helt det samme som et referat.

Afsluttes med en konklusion eller en sammenfatning.

Undersøg

Det betyder, at der skal undersøges data, fx statistik, interviews og avisartikler. Det betyder, at der også gennemføres sammenligninger af synspunkter i de anvendte data, med henblik på at kunne forklarer årsagssammenhænge.

Afsluttes med en konklusion eller en sammenfatning.

Diskuter (- og vurder)

Det betyder, at et emne belyses ud fra forskellige synspunkter med henblik på at kunne opstille argumenter for og imod, eller for at kunne vurderer konsekvenserne af forskellige handlinger.

Afsluttes med en konklusion eller en sammenfatning.

I samfundsfag er det er en god ide at begynde sin synopsis med et overordnet spørgsmål, som kan opdeles i en række underspørgsmål, som gør det muligt både at: redegøre, undersøge og diskutere problemstillingen.

En synopsis på 1-2 sider – vil ofte være tilstrækkelig.

Af MIKAEL JUSTESEN lokalredaktør

GOD SØNDAG

AT GIVE OG AT FÅ | Vi kan og skal diskutere, hvem der skal betale for velfærdsydelseerne. Vi kan og skal diskutere, hvem der skal have glæde af dem. Men vi kan ikke alle sammen få mere, end vi bidrager med.

En enkel sang om velfærd

Velfærdssamfundets største fjende er hverken statsgælden eller den økonomiske krise. Problemet er en omsiggribende kræve indmentalitet. Vi vil alle sammen have en skefuld af velfærdssovsen. Ellers er det bare urimeligt. For hvis jeg skal bidrage til samfundet, så vil jeg også have noget ud af det.

Der er altid nogen, der er netto-modtagere. Altså nogen, der over et liv får mere fra de offentlige kasser, end de selv bidrager med. De syge, de uheldige. Og ja, lad os bare tage dem med: De gamle. Og hvis der er netto-modtagere, er der også nogen, der bliver nødt til at være netto-bidragere. Altså nogen, der over et liv giver mere til samfundsskøntien end de får. Har vi ikke sådan nogen, får vi minus på kassekreditlænen. Og så er det slut med velfærdsskøntien. Længere er den ikke. Derfor er det godt, at vi i den forgangne uge har fået lukket en lille smule op for en debat, vi har trængt til længe. Nemlig: Hvad er samfundets problem? Og hvad er dit og mit problem.

Er det for eksempel en samfundssopgave at hjælpe

barnløse med at få børn? Hidtil har man kunnet få barnløshed behandlet på det offentlige regning, nøjagtig som hvis man har brækket et ben eller fået gigt. Men hvis man ikke selv kan skaffe de 25.000 kroner, en behandling for barnløshed koster, hvordan kan man så gennem 18 år finansiere et barn, der skal have bleer, tøj, mad, institutionsplads, cykler, konfirmationskjole og måske til slut en studenterrhue?

Og er det en samfundssopgave at være med til at finansiere de børn, folk selv har fået? Vi hørte i den forgangne uge folk fortælle om, hvordan deres privatøkonomi synker i grus, fordi man nu højst kan få 30.000 skattefri kroner for at have børn. Men 30.000 kroner er dog en slat. Selvfølgelig først og fremmest for den enlige mor, men selv en familie med en husstandsindkomst på en million kroner kan formentlig bruge penge. Om ikke andet, så til at tage på en god sommerferie på skatteydernes regning. For pengene skal de have, hvad enten de trænger eller ej.

For resten. Hvad med sundhedsvæsenet. Hvorfor har

vi mon bestemt, at det er en samfundssopgave at sørge for gratis behandling af alle sygdomme – med mindre de opstår i tænderne? Uanset hvor ondt du har i gebisset, så er det dit problem og dit dankort, der skal løse det. Men har du en fodvorte, kan du gå til lægen og få fyren frosset væk. Og gå fløjttende derfra uden at være en krone fattigere. Hvorfor?

Det er ikke en ny debat. John F. Kennedy understregede i sin tiltrædelsestale, at du ikke skal spørge, hvad dit land kan gøre for dig. Du skal spørge, hvad du kan gøre for dit land. Det var i 1961. Men her, næsten 50 år senere, har vi her til lands stadig en tendens til at gøre det modsatte. For sådan plejer det at være.

Vi tager velfærden som en selvfølge. En umistelig rettinghed. Men deri tager vi grueligt fejl. Det står ingen steder, at Danmark er et rigt land for evigt. Vi kan og skal diskutere, hvem der skal betale for velfærdsydelseerne. Vi kan og skal diskutere, hvem der skal have glæde af dem. Men vi kan ikke alle sammen få mere, end vi bidrager med. Selv om vi gerne vil.

JYDSKEVESTKYSTEN er redaktionelt uafhængig af partier og organisationer og redigeres ud fra et dansk, liberalt og borgerligt grundsyn i respekt for de oprindelige dagblades kristne, nationale, politiske og folkelige tradition.

KRONIK: FOGHS EFTERMÆLE - ET FORGÆLDET OG DELT SAMFUND

Af Henrik Herløv Lund, økonom, cand. scient. adm.

Et økonomisk svækket, velfærdsmæssigt ringere og socialt og politisk mere splittet Danmark er, hvad Anders Fogh Rasmussen efterlader sig efter otte år i nyliberalismens tegn.

For at få magten afsvor Fogh i 2001 officielt sit oprindelige mål om en minimalstat og påtog sig som en bedre ulv i fåreklæder endog at » forbedre velfærden « på sundhedsområdet.

Men den nyliberalistiske recept med markedsgørelse, markedsstyring og mere privat sektor og forbrug er forblevet den grundlæggende ledetråd for ham og hans regering.

Langsomt og skridt for skridt er det lykkedes dem at høvle af velfærdens hidtidige solidariske principper og flytte den danske samfundsmodel mod en nyliberalistisk vision.

Den måske værste arv, Fogh efterlader Danmark, er den usunde økonomiske politik, han har ført. Tilsyneladende havde Fogh stor økonomisk succes: Økonomisk opsving og lav ledighed.

Men Fogh's danske opsving var ikke baseret på et reelt fundament i form af øget produktion, større økonomisk vækst og indkomst. Tværtimod har produktiviteten og den økonomiske vækst i Danmark under Fogh reelt ligget til dumpekarakter.

Opsvinget blev i stedet skabt ved massiv likviditetsudpumpning til privat forbrug, dels igennem skattestop og skattelettelser, og dels igennem en massivt forøget privat låntagning, muliggjort af regeringens lånereformer og baseret på omsætning af kapitalgevinster på boligmarkedet til forbrug.

Opsvinget i Danmark var reelt baseret på en boble, og i dag sidder de danske husstande tilbage som nogle af verdens mest forgældede, mens dansk økonomi både rammes af den internationale finanskriser og den indenlandske boligkriser.

SOLDET OP

Opsvinget kunne have været brugt til at opruste Danmark økonomisk og velfærdsmæssigt, men er i stedet blevet soldet op.

Fogh » købte « danskerne gennem skattelettelser og et øget privat forbrug, som de i de kommende år selv kommer til at betale, når gælden nu skal nedbringes igen. Og det bliver under økonomisk langt ringere vilkår, når den nuværende dobbelte inden- og udenlandske kriser rammer Danmark, og arbejdsløsheden i de kommende år eksploderer.

Opsvinget blev selvsagt af Fogh heller ikke udnyttet til at opruste det danske samfunds kollektive kapital i den offentlige sektor, men blev tværtimod finansieret gennem vedvarende udsultning af velfærden.

Angrebet mod velfærdsstaten er især ført fra den økonomiske side.

Gennem skattestop og skattelettelser lykkedes det så at sige at fodre hunden med sin egen hale.

Hele befolkningen fik uddelt skattelettelser, men karakteristisk nok langt de største til regeringspartierne kernevælgere: de økonomisk velstillede.

Til gengæld har befolkningsflertallet betalt sine mere symbolske lettelser gennem nedslidning og udhuling af de offentlige velfærdsydelse, der reelt er blevet sat på stand by under **Fogh**.

Man kan imidlertid naturligvis ikke i længden opretholde velfærdsniveauet og så samtidig afsnøre den offentlige sektor fra finansieringssiden.

Skattestop og skattelettelser må uvægerligt skulle betales gennem nedbringelse af de offentlige udgifter og velfærden.

De offentlige udgifter har da også navnlig været holdt i kort snor i Foghs tid. Men også her efterlader han en yderligere massiv regning til eftertiden, idet regeringens 2015-plan kræver omfattende nedskæringer i de offentlige udgifter. Det vil uvægerligt ramme blandt andet den kommunalt leverede **velfærd**.

ET TODELT DANMARK

Undermineringen af velfærdsstaten har naturligvis ikke begrænset sig til den økonomiske side. **Fogh** og hans regering har ført en aktiv politik for at dreje det danske velfærdssamfund imod en nyliberalistisk model. Ikke mindst sundhedsområdet har været skueplads for dette.

Privathospitaler er blevet forkælet med overbetaling, og private sundhedsforsikringer har fået skattetilskud, mens det offentlige sundhedsvæsen er blevet sat på økonomisk smalhals - en opskrift på langsomt, men sikkert at få navnlig de økonomisk bedre stillede til at vende den offentlige **velfærd** ryggen, trætte af besparelser og kvalitetsforringelser.

Og en opskrift, som vi garanteret vil se Foghs efterfølger og aktive våbendragere netop på dette område, Lars Løkke Rasmussen, drive systematisk videre - til den dag kommer, hvor middelklassen ikke længere over skatterne vil betale for en nedslidt offentlig **velfærd**, som de alligevel i stigende grad køber privat leverede erstatninger for.

Perspektivet for denne udvikling er skræmmende: Et todelt velfærdssystem med privat leveret første classes betalingsvelfærd til de økonomisk bedrestillede og en offentligt leveret, fortsat gratis, men skrabet minimumsvelfærd for fattigrøvene.

Danmark er under **Fogh** i stigende grad også blevet mere ulige. Denne ulighed skyldes ikke blot regeringens økonomiske favorisering af de bedre stillede i skattestop og skattelettelsespolitikken.

Fogh og beskæftigelsesminister Klaus Hjort Frederiksen har systematisk direkte forringet vilkårene for samfundets svage gennem kontanthjælpsforringelser og stramning af beskæftigelses- og senest sygedagpengelovgivningen.

Fogh efterlader sig hermed også et mere socialt splittet Danmark.

...

LØKKELAND

Det har ikke blot splittet den danske befolkning, men også sat skel imellem os og den tredje verden, fordi dette og Foghs krigsførelse har ødelagt Danmarks traditionelle ry som et fredsbevarende og mæglende nation.

Der er desværre ikke grund til at forvente snarlig bedring, fordi **Fogh** nu forsvinder. Han efterlader sig på en række områder regninger, der skal betales, og en dårligere udgangssituation end han overtog.

Alene det vil presse for mere hårde løsninger. Og Fogs efterfølger, Lars Løkke Rasmussen, er heller ikke de bløde midlers og samarbejdets mand.

Han er magtspillet og den brutale politiske taktiks mand, hvad strukturreformen, sundhedspolitikken og skattereformen vidner **om**. Og han er frem for alt lige så - eller mere dedikeret på markedsfundamentalismens og nyliberalismens recepter.

» Løkkeland « kan derfor nok forvente sig at få nyliberalistiske løsningsmodeller ind med skeer, kombineret med en hårdhændet økonomisk politik, hvor den offentlige sektor i endnu større grad end tidligere kommer til at betale regningen for Foghs låne -og forbrugsfest.

Fogh efterlader danskerne en arv og gæld, som der er god grund til ikke at vedkende sig, og et omfattende reparationsarbejde, hvis det skal lykkes at redde økonomi, **velfærd** og sammenhængskraft i Danmark.

Opsvinget i Danmark var reelt baseret på en boble, og i dag sidder de danske husstande tilbage som nogle af verdens mest forgældede, mens dansk økonomi både rammes af den internationale finanskriser og den indenlandske boligkriser.

KRONIK: UDFORDRINGER TIL VELFÆRDSSTATEN

SKAL VI GRUNDLÆGGENDE FORSVARE KERNEN I VELFÆRDSSTATEN, MÅ VI SE DEN SOM ET MORALSK OG POLITISK PROJEKT, DER KALDER PÅ EN FOLKELIG MOBILISERING. IKKE TIL FORSVAR FOR VELERHVERVEDE RETTIGHEDER, MEN TIL BESINDELSE PÅ NØDVENDIGHEDEN AF DEN SAMTIDIGE GENERØSITET OG NØJSOMHED. SÅ LET OG SÅ SVÆRT ER DET AT MESTRE DET, SOM DYBEST SET ER PROBLEMET. MÅSKE ER VELFÆRDSSTATENS STØRSTE UDFORDRING AF KULTUREL KARAKTER, SKRIVER DAGENS BOGAKTUELLE KRONIKØR.

Af Jørn Henrik Petersen, Professor I Socialpolitik, Dr. Phil. , Syddanskuniversitet, Odense

Nok er den danske velfærdstat robust, men den står over for mange udfordringer. Den velfærdstat, vi kender, er ikke tilpasset til den økonomiske og politiske udvikling, der gennem årene har fundet sted. Verden omkring os har udviklet og ændret sig. Og det danske samfund er meget anderledes, end det var år tilbage. Det ved vi alle sammen.

Det kalder på ændringer af den danske velfærdsstats indretning; men det er der ikke den samme enighed om. Nok vil vi udvikling, men vi er ikke just begejstrede for forandring. Lad os kaste et blik på de forhold, der gør, at vi skal tænke nyt. De ældre aldersklasser vokser kraftigt. Om 35 år vil der være knap 56 pct. flere personer, der er over 65 år. Det skaber i sig selv et pres på de offentlige finanser. Der er flere, der skal have pensioner, pleje og omsorg. Det vil blive endnu mere markant, hvis middellevetiden vokser.

...

Mens der i 2002 var 56 personer, der skulle "forsørges", for hver 100 i erhvervsaktiv alder, vil der i 2040 være 76. De rå befolkningstal antyder et problem, men der er også andre kræfter på spil. De unge uddanner sig længere og gør deres entre på arbejdsmarkedet i en forholdsvis sen alder, mens vi i den anden ende gerne trækker os tidligt tilbage for at nyde "den tredje alder". Leger vi med en antagelse om, at de enkelte aldersgrupper fordelt på køn og etnisk oprindelse i fremtiden vil virke med i arbejdsstyrken på samme vilkår som i dag, vil arbejdsstyrken falde med 335.000. Antallet af personer uden for arbejdsstyrken vokser med knap 240.000, mens arbejdsstyrken, der skal frembringe den produktion, vi alle skal leve af, falder med 335.000. Det kunne godt antyde, at vi har et problem eller to.

Sagt på en anden måde, forventes de offentlige udgifter at vokse fra lidt under halvdelen af samfundskagen i 2000 til knap 2/3 i 2040 og årene derefter. Hvis det skal kunne finansieres på langt sigt, er det nødvendigt at øge beskatningen permanent, så den offentlige gæld vendes til en formue. Jo længere tid, man udsætter den stigende skat, jo mere skal skatten stige. Befolkningsudviklingen i sig selv, den sene entre på arbejdsmarkedet og den tidlige tilbagetrækning skaber et problem, som man efter smag og behag kan beskrive som stort eller lille; men hertil kommer, at den historiske udvikling over de seneste 50 år har vist et vedvarende ønske om kortere ugentlig arbejdstid, længere ferie og bedre orlovsordninger. Hvis det fortsætter og yderligere stimuleres af skattestigninger, bliver presset på den offentlige sektor så meget større, samtidig med at vi også kan se, at flere og flere ønsker sig mere og mere fra den offentlige sektor. Også andre forhold gør sig gældende. En meget homogen befolkning er under ændring som følge af vækst i antallet af personer med anden etnisk herkomst. Den nyeste befolkningsfremskrivning viser, at den danske befolkning i traditionel forstand

over de næste 50 år vil blive mindsket fra 92 til 81 pct. af befolkningen. Om nydanskerne gælder det, at de aktuelt sammenlignet med de leverpostejspisende danskere har mindre erhvervsdeltagelse, yder mindre nettobetaling til det offentlige og indtager en stor plads blandt dem, der lever af overførselsindkomster. Det antyder på den ene side en mulighed for forbedring, hvis integrationspolitikken kunne lykkes. På den anden side indebærer det en risiko for en svækkelse af velfærdsstatens legitimitet. Den danske velfærdsstat er udviklet og fungerer som et "lukket system", og vi forstår den som noget meget dansk: vores nationalt afgrænsede velfærdsstat. Den bygger på, at arbejdskraften og virksomhederne ikke i væsentlig grad bevæger sig over grænserne, og at den enkelte lever sit liv som medlem af den danske stamme. Stammen har en indbyrdes nationalt afgrænset solidaritet, så de, der klarer sig godt, med større eller mindre smil på læben er parat til at bidrage til dem, som klarer sig mindre godt. Det sker i forvisning om, at der på samme måde vil blive taget hånd om hver enkelt af os, hvis vi udsættes for sygdom, arbejdsløshed, handicap, ulykke, alderdom osv. Vi betaler uden at brokke os alt for meget til den fælles kasse, som fordeler levedmidler ud til de af os, der rammes af livets tilskikkelser: Egoistisk solidaritet. Mødt af nye befolkningsgrupper, der ikke i samme grad har bidraget og næppe i fremtiden vil komme til det, er risikoen, at samhørigheden og solidariteten krakelerer. Samtidig bliver økonomien i stigende grad internationaliseret, og den europæiske udvikling sætter sine spor på såvel økonomien som på politikken. Konsekvensen er, at landene i stadig større udstrækning konkurrerer på at byde sig til med attraktive skattevilkår, at arbejdskraftens bevægelighed over grænserne kan tænkes at blive øget, og at virksomhederne i højere grad end tidligere kan se deres interesse i at placere sig i lavtlønslandene. Det betyder, at behovet for social sikring af borgerne i det enkelte land vokser, fordi de fordele, der følger af en mere intensiv arbejdsdeling, ikke kommer befolkningen ligeligt til gode. Der vil være dem, der vinder, og dem, som sætter til. Skal den proces kunne gennemføres uden spændinger, kalder det på en øget offentlig sektor. Ikke bare bliver vi defensivt nødt til at "kompensere" dem, der taber.

Vi står også over for et stærkt behov for at sikre arbejdsstyrkens fleksibilitet og for at opkvalificere alle til deltagelse i en økonomi, der drejes i en retning, hvor lavtlønsjobbene bliver mere og mere usikre. Skal den del af befolkningen, der ikke har en vedligeholdt, erhvervskvalificerende uddannelse ikke "skrælles af" i form af marginalisering og udstødelse fra arbejdsmarkedet, og skal vi kunne bevare den betydelige lighed i indkomsternes fordeling, der præger den danske velfærdsstat, er det måske nødvendigt, at vi finder de veje ad hvilke, vi kan fastholde en relativ ligelig kvalifikationsfordeling.

....

Også familiemønstrene er under ændring. Kvinderne er i dag på arbejdsmarkedet i stort set samme grad som mændene. Familien, hvor både mor og far arbejder, er det typiske mønster, som lægger et overordentligt stort tidspres på den enkelte familie. Hvordan skal det håndteres? Og hvordan skal vi håndtere det forhold, at der samtidig er vækst i antallet af familier med kun en voksen og dem, hvor samlivsforholdene måske ikke er så stabile som dengang, ægteskabskontrakten gav en binding? Hvordan skal vi politisk forholde os, når ønskerne og forventningerne til den offentlige sektor er stadigt voksende, når der er drivkræfter i den politiske mekanisme, der entydigt presser udgiftsniveauet opad, og når der er vanskeligheder forbundet med at gennemføre de reformer, der er nødvendige?

... ud over alle de her antydende meget konkrete vanskeligheder tumler (en ny bog /cb) med det spørgsmål, om grundproblemet måske ligger et spadestik dybere: At velfærdsstatens største udfordring, måske er af kulturel karakter. Den spørger, om velfærdsstaten i vores forståelse er blevet

reduceret til en teknologisk-mekanisk maskine, der afhængigt af de ydre og indre økonomiske og politiske konjunkturer giver lidt mere eller lidt mindre af det samme. Det er en fattig og fantasiløs tilgang til velfærdsstaten. Det er en anskuelse, der ser velfærdsstaten som blot og bart en maskine, mens den negligerer, at den er vores, fælles samfund, der også stiller krav til os.

Nogle af udfordringerne kan man måske nok komme til rette med ved små justeringer hist og pist, men skal vi grundlæggende forsvare kernen, må vi snarere se velfærdsstaten som et moralsk/politisk projekt, der kalder på en folkelig mobilisering. Ikke til forsvar for velerhvervede rettigheder, men til besindelse på nødvendigheden af den samtidige generøsitet og nøjsomhed. Så let og så svært er det at mestre det, som dybest set er problemet. ...

Alle 43 forslag fra Velfærdskommissionen

07-12-05: 14:02 | opd. 08-12-05: 21:34 | af: pmol

Velfærdskommissionens 43 forslag er delt op i fem emnekredse. Her kan du orientere dig om, hvordan de forskellige forslag og emner lyder:

Et samfund, der er robust over for stigende levetid:

- 1: Der skal indføres tidligere skolestart, og 10. klasse skal primært målrettes elever med svage forudsætninger for at klare en ungdomsuddannelse.
- 2: Unge skal have en bonus for at starte hurtigt på en uddannelse.
- 3: Fjumreåret skal omlægges til lån, hvis de unge påbegynder en uddannelse mere end 3 år efter, at de har afsluttet den studieforberevende uddannelse.
- 4: Studerende, der gennemfører studiet på normeret tid eller hurtigere, skal have en bonus.
- 5: Folkepensionsalderen skal løftes med én måned om året, første gang i 2013.
- 6: Efterlønsordningen skal udfases ved at løfte efterlønsalderen med 4 måneder om året fra 2009.

Et mere virksomt samfund med bedre muligheder for og tilskyndelse til at deltage på arbejdsmarkedet:

- 7: Der skal være uddannelsespligt, tidlig aktivering og ny ungeydelse for ledige under 30 år.
- 8: Dagpengeperioden skal forkortes fra fire år til to et halvt år. Retten til dagpenge skal generelt være betinget af ét års beskæftigelse eller opnåelse af en kompetencegivende uddannelse.
- 9: Ledige uden dagpengeret skal have en basisydelse på 60 pct. af de maksimale dagpenge.
- 10: Basisydelsen til ledige skal være fri for modregning fra ægtefællens indkomst.
- 11: Forlænget dagpengeret for 55-59-årige og aktiveringsfritagelse af 58-59-årige skal ophæves.
- 12: Dagpengemodtagere, hvis jobmuligheder er udtømte, skal have adgang til en omskoling til brancher med mangel på arbejdskraft, og hvor den ledige kan forventes at varetage et job.

13: Reglerne for fleksjobordningen skal i højere grad afspejle reglerne på det ordinære arbejdsmarked og i dagpengesystemet.

14: Kontanthjælpsmodtagere skal fremover have såvel ret som pligt til en vedvarende aktiveringsindsats baseret på tilbud af uddannelsesmæssig, sundhedsmæssig og social karakter.

15: Mennesker, der i lang tid har modtaget overførselsindkomst, skal have en beskæftigelsesbonus.

16: Indvandrere, der forlader introduktionsydelse eller starthjælp og finder job, skal have en bonus.

17: Skatten på arbejde skal lempes, og der skal kun være to trin:

- Langt den største del af de beskæftigede skal fremover betale 40 pct. af den sidst tjente krone i skat, mens de 20 pct. højest lønnede skal betale knap 60 pct.
- Ejendomsværdiskatten skal gradvist - frem mod 2030 - øges til at udgøre 1,5 pct. af ejendomsværdien.

18: Regeringen, kommunerne og arbejdsmarkedets parter skal indgå en ny firepartsaftale, der skal sikre et mere rummeligt arbejdsmarked.

19: Der skal skabes særlige oplæringsstillinger for personer med svage danskkundskaber, hvor lønnen skal svare til den ansattes kvalifikationer.

20: Hvis ikke beskæftigelsen blandt indvandrere stiger markant, skal virksomhederne fremover forpligtes til at tage ansvar for integrationen, f.eks. ved en økonomisk udligningsordning.

Et mere fremsynet samfund, hvor det er attraktivt at uddanne sig, arbejde, investere og drive virksomhed:

21: Arbejdsgivernes Elevrefusion skal bruges mere offensivt for at skaffe praktikpladser.

22: 3-5-årige med svage danskkundskaber skal have sprogstimulering, skolestarten skal fremrykkes, læseundervisningen skal styrkes, og der skal indføres obligatorisk heldagsskole for 6-9-årige.

23: Selskabsskatten skal sænkes fra 28 til 25 pct. Alle former for afkast af privatpersoners og virksomheders opsparing og investeringer, bortset fra pensionsopsparing, skal beskattes med 33 pct.

24: Der skal indføres brugerbetaling på kandidatuddannelsen, som kan lånes af staten, og kandidatstuderende skal låne deres SU. Færdiguddannede, der bliver i Danmark og arbejder, får eftergivet begge lån, mens de, der flytter til udlandet, skal betale lånene tilbage.

25: Der skal indføres et pointsystem for udlændinge, der søger til Danmark. Indvandrere, der opnår tilstrækkeligt med points, kan bosætte sig og arbejde i Danmark sammen med deres familie.

26: Kvalificerede indvandrere - eller deres arbejdsgivere - skal stille en bankgaranti inden indvandringen. Antal opnåede points i pointsystemet afgør, hvor stor bankgarantien skal være.

27: For familiesammenførte skal størrelsen af bankgarantien afhænge af, hvor mange points den familiesammenførte opnår i det nye pointsystem. Jo færre points, jo større bankgaranti.

28: Der skal indføres en integrationseksamen for nye indvandrere. En bestået integrationseksamen giver adgang til tidsubegrænset opholdstilladelse og kontanthjælp.

Et mere solidarisk samfund, hvor offentlige ydelser i højere grad prioriteres til borgere med dårligt helbred og ringe økonomisk formåen:

29: Pensionsopsparing skal gøres obligatorisk, så alle sparer op til pension.

30: En vis minimumandel af de private pensionsordninger skal være livsvarige.

31. Folkepensionens grundbeløb, folkepensionens indkomstafhængige del og den supplerende pensionsydelse skal øges fra 2010.

32: En række særydelser for ældre skal udfases.

33: Alle direkte såvel som indirekte tilskud til boliger skal synliggøres og udfases over en årrække.

34: Boligsikringen skal først og fremmest målrettes mod børnefamilier, men også mod pensionister og førtidspensionister med lavere indkomster.

35: Børnechecken skal sænkes og gøres ens for børn i alle aldersgrupper. SFO skal være gratis.

36: Udbetalinger fra lovpligtige private erstatninger skal gå forud for offentlig indkomsterstatning, og derfor modregnes fuldt ud i de offentlige ydelser.

37: Man skal ikke kunne tage erstatning for tabt erhvervsevne eller fradragsberettiget pensionsopsparing ud som engangsbeløb og derefter få overførelsesindkomst fra det offentlige.

Et samfund, der kan håndtere stigende efterspørgsel efter offentlig velfærdsservice med stramme budgetter:

38: De enkelte delsektorer for velfærdsservice bør regelmæssigt have et struktureftersyn.

39: Myndigheder skal udvikle kvantitative mål for at synliggøre aktiviteter, resultater og forbrug af ressourcer hos alle leverandører af offentligt finansieret velfærdsservice.

40: Der skal stilles klare resultatkrav til lederne i alle offentlige institutioner, der leverer velfærdsservice. Resultatkravene skal understøttes af aflønnings- og ansættelsesforhold.

41: Tilskuds- og udligningssystemet skal i højere grad fremme kommunernes effektivitet, f.eks. ved at det årlige statstilskud gradvist reduceres.

42: Der skal indføres øget, men begrænset brugerbetaling på sundhedsområdet.

43: Der skal indføres beskeden brugerbetaling på hjemmehjælp til praktiske opgaver. Hjælp til personlig pleje skal ikke være underlagt brugerbetaling.

Kilde: Velfærdskommissionen: Fremtidens velfærd - vores valg

THORNING OG LØKKE: HVEM ER BEDST?

THORNING ER BEDST TIL INTEGRATION OG VELFÆRD, MENS LØKKE ER BEDRE TIL SKAT OG DEN ØKONOMISKE KRISE. DET BEKRÆFTER EN STEREOTYP OPFATTELSE, MENER S.

Af PER BANG THOMSEN

Hvis det står til danskerne, skal Helle Thorning -Schmidt (S) tage sig af integrationen, sikre velfærdsstaten og bekæmpe ledigheden, mens statsminister Lars Løkke Rasmussen (V) skal klare skattepolitikken og føre Danmark tørskoet igennem den økonomiske krise. Det viser en meningsmåling, som Rambøll Management/Analyse Danmark har foretaget for Morgenavisen Jyllands-Posten.

S-formanden får størst vælgeropbakning, når det handler om at skabe bedre integration i Danmark. Statsministeren topper derimod, når det handler om at føre skattepolitik.

Venstres politiske ordfører, Peter Christensen, finder det mest interessant, at 48,2 pct.

af danskerne peger på Løkke, når det handler om at komme igennem den økonomiske krise.

»Den allerstørste udfordring for Danmark lige nu er den økonomiske krise, og her er det Lars Løkke Rasmussen, som danskerne har brug for.

Sådan vil det også være fremover, når problemerne bliver konkrete og skal løses,« siger han.

Han ser danskernes opbakning til Løkkes skatte-evner som en blåstempling af den skattereform, der blev vedtaget i marts.

Det afviser Henrik Sass Larsen, politisk ordfører for Socialdemokratiet.

Han opfatter det derimod som et billede på danskernes stereotype opfattelse af de to partier.

Unfair opfattelse

»Når det handler om økonomisk politik, svarer befolkningen altid, at de borgerlige er bedre til det. Det er ligesom, at Socialdemokratiet er bedst til at føre socialpolitik.

Det er egentlig ikke fair, men vi er vant til det,« siger han.

S har flere gange kritiseret statsministeren for ikke at gøre nok i forhold til den økonomiske krise. Men Sass Larsen mener ikke, at målingen skal tolkes som en nedadvendt tommelfinger til

Socialdemokratiets ønske om en vækstpakke på 36 mia. kr., der ifølge partiet kan hjælpe Danmark igennem krisen.

»Vi slår hårdt på at bekæmpe ledigheden, og her mener vælgerne, at vi er bedst. Vi har den bedste politik til at bekæmpe krisen, og det vil også gå op for folk,« mener han.

Selv om Løkke halter bagefter, når det gælder integrations-og velfærdspolitik, finder Peter Christensen det ikke problematisk: »Regeringen skal holde fokus på finanskrisen, som er landets største udfordring.

Vælgerne forventer også, at vi skal løse udfordringerne i den række, de presser sig på.

Og det er ikke integrationspolitikken lige nu,« siger han.

per.b.thomsen@jp.dk

INTERVIEW: DANSKERNE ER KLOGE NOK TIL AT TRÆFFE DERES EGNE VALG

INTERVIEW: Kristian Jensen

IGEN, IGEN FORSØGER REGERINGEN AT LØBE EN DEBAT OM DET PERSONLIGE ANSVAR I GANG. DENNE GANG ER DET VENSTRES NYE NÆSTFORMAND KRISTIAN JENSEN, SOM MED DE STORE SKATTELETTELSER I HÅNDEN MENER, AT TIDEN ER KOMMET TIL DET ENDELIGE OPGØR MED MANGLEN PÅ DET PERSONLIGE ANSVAR - EN KAMP, HAN HAR DØBT »OPGØR MED FORBRUGERMENTALITETEN«.

Af Bjarne Steensbeck og Morten Henriksen

Selv om regeringen sidste år løb en anelse sur i det ellers så traditionelle borgerlige slagnummer »Det personlige ansvar«, så forsøger Venstres nye næstformand Kristian Jensen sig igen. Denne gang med hjælp af en sproglig forklædning, så det nu hedder »opgør med forbrugermantaliteten«. Danskerne skal mere selv, og anledningen i denne omgang er, at skatten nu falder markant, og så må det personlige ansvar til gengæld også stige, lyder det overbevisende fra skatteministeren...

... Nu prøver skatteminister Kristian Jensen altså at genstarte debatten: »Vi sætter skatten ned, og så siger vi til danskerne, at nu har I større råderum over jeres egne penge, men så er der altså også en grænse for, hvad du kan forvente, at vi som samfund skal tage af beslutninger på dine vegne. Jeg tror på, at en af de ting, som vi skal gøre som borgerlig/ liberal regering er at bremse den vækst, der er i, at det offentlige blander sig i mere og mere. Da der var en problemstilling om flyselskaber, der krakkede, så gik der kun lige et splitsekund, så var der et pres fra oppositionen om, at nu skulle vi til at lave udvidelse af rejsegarantiordningen til også at gælde flyrejser.

Men hvis man har råd til at købe en flyrejse til 14.000 kroner, så kunne man vel også have købt en forsikring selv til 200 kroner.«.

Ikke kun statens ansvar

Nu bebuder Kristian Jensen, der fyldte 38 år i går, at han vil »præge danskernes værdier.« »En af de ting, som jeg godt kunne tænke mig, at vi tog et opgør med, er den forbrugermantalitet, som også er kommet. Nemlig at når danskerne har betalt så høj en skat, som de nu har, så siger de, at de også har krav på at trække på det offentlige. Og så føler de ikke længere noget ansvar for, hvordan samfundet egentlig udvikler sig.

De betaler deres skat, og derefter er det ikke deres ansvar, hvordan tingene udvikler sig.« Prøv at give nogle eksempler på det? »Det kan være, når man går en tur ned ad gågaden i København, så selv om der er opstillet en skraldespand for hver 20 meter, så gider folk ikke at bære deres skrald de få meter hen til skraldespanden, for de har betalt nok i skat til, at de forventer, at der kommer en

kommunal gadefejr i morgen og sørger for at fjerne deres affald. Et andet eksempel er, hvis der er nogle, der er ensomme, så er der en tendens til at sige, at det er ikke mit problem, det må det offentlige tage sig af. På den måde har vi lagt det personlige ansvar fra os.«

... Kristian Jensen skynder sig at sige, at ingen i regeringen har planer om at rulle velfærd tilbage og på den måde at gøre mere plads til det personlige ansvar. Heller ikke den obligatoriske madpakke, som er på vej til at blive indført i børnehaver over hele landet. Slut med, at forældrene selv skal stå i køkkenet og tage ansvar for at smør, rugbrød, leverpostej og pølse ender med at tage sig godt ud.

»Det er da rigtigt, at det var et af de ønsker fra kommunerne, som vi imødekom.

Nemlig, at det blev obligatorisk med madordninger. Men sådan er det jo en gang imellem i forhandlinger. At når kommunerne kommer med et krav, så må vi vælge, hvilke krav vi vil imødekomme dem på. Det er så en aftale, og i Venstre står vi ved de aftaler, som vi har indgået,« siger Kristian Jensen og afviser alle forestillinger om, at når nu skatten er sat ned, så skal staten også være mindre for på den måde bedre at skabe plads til det personlige ansvar.

Et liberalt bud

»Jeg har ikke noget behov for at rulle ting tilbage. Der er en tendens til, at når man snakker om, hvad liberale vil med velfærdsstaten, så kigger man tilbage på, hvordan man tænkte om velfærdsstaten i 1980'erne og starten af 1990'erne. Jeg tror mere, at et liberalt bud på velfærdsstaten er at acceptere det faktum, at vi allesammen har en interesse i, at vi har en velfungerende offentlig sektor.

Samtidig med, at der er en række områder, hvor vi kan få den offentlige sektor til at fungere bedre og mere borgerorienteret.

...

Så konkluderende: I vil ikke beskytte danskerne så meget mere? »Hvad angår grundværdier som sundhed, socialvæsen og uddannelse synes jeg ikke, at der skal laves nogle forandringer.

Men i forhold til det private erhvervsliv, i forhold til folks egne handlinger, der er der nok en overbeskyttelse, som vi skal have sat foden ned overfor.

...

Enhver er sin egen lykkes smed? »Jooo, det er en måde at sige det på. Jeg vil nok hellere definere det som, at man hver især er ansvarlig for at gøre en indsats for at påvirke sin egen hverdag i stedet for at give andre skylden for, at man ender der, hvor man nu er.«